

PROBLEME DAYALI ÖĞRENME VE POLİS EĞİTİMİNDE UYGULANABİLİRLİĞİ

Problem-Based Learning and its Applicability in Police Education

Ali SEMERCİ*

Özet

Probleme dayalı öğrenme, yapılandırmacı (constructivist) öğrenme kuramının temel prensiplerini esas alan, karmaşık ve gerçek hayat problemlerinin araştırılması ve çözümü etrafında organize edilmiş bir öğrenme yöntemidir. Probleme dayalı öğrenme sürecinde, öğrenenlerin olduğu gibi eğiticilerin rolleri, görev ve sorumlulukları da geleneksel yaklaşımlarla kıyaslandığında önemli farklılıklar göstermektedir. Probleme dayalı öğrenme, öğrenenlerin zihin ve beceri yönünden sürece aktif olarak katılmalarını gerektirirken, eğiticilerin öğrencilere yol gösterme ve rehberlik etme rolünü ön plana çıkarmaktadır. Bu çalışmada, öncelikle probleme dayalı öğrenmenin gelişim süreci, tanımı, kuramsal temeli, yararları ve sınırlılıkları açıklanmıştır. Daha sonra, polis eğitiminde probleme dayalı öğrenmenin yeri, önemi, gerekliliği ve uygulanabilirliği incelenmiştir. Bu makalede, probleme dayalı öğrenme aşamaları polis adaylarının gerçek hayatta karşılaşma potansiyeli yüksek bir problem durumu üzerinden açıklanmış, polis eğitiminde probleme dayalı öğrenme yönteminin kullanılmasına ilişkin önerilerle tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Probleme dayalı öğrenme, Öğrenen merkezli eğitim, Polis eğitimi, Yapılandırmacı öğrenme metotları.

Abstract

Problem-based learning is a contemporary learning method, which takes into consideration the basic principles of constructivist approach, and requires investigation of complex real life problems and their solutions. Compared with traditional training approaches in

*Dr., 3. Sınıf Emniyet Müdürü, Kırıkkale Polis Meslek Yüksek Okulu, alisemerci@hotmail.com

problem-based learning the roles, duties and responsibilities of students' and teachers' are significantly different. Problem based learning approach requires active participation of students in the learning process while teachers' roles are mainly coaching and mentoring. This study introduces historical foundations, theoretical basis, definition, advantages, and disadvantages of problem-based learning. Then, it examines the necessity for, justification and importance of problem-based learning in police education. Problem-based learning phases are explained with a police related example and suggestions are presented.

Key Words: Problem based learning, Learner based training, Police training, Constructivist learning methods.

Giriş

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojisi alanındaki baş döndürücü gelişmeler bireylerin yaşam kalitelerini yükseltmekte, talep ve beklentilerini değiştirmektedir. Bu hızlı değişme ve gelişmeler küresel rekabetin kıyasıya yaşandığı hizmet sektörü dâhil birçok alanda istihdam edilecek insan kaynaklarının niteliklerinin belirlenmesi, seçimi, eğitimi ve planlaması işlemlerini doğrudan etkilemektedir.

Teknolojik alanlardaki gelişmeleri takip ederek etkili şekilde kullanabilme, yaratıcı düşünme, değişime/yeniliklere uyum gösterebilme, problem çözebilme, kolay ve etkili iletişim kurabilme, ekip halinde çalışabilme, liderlik yapabilme, analitik düşünebilme, olay ve olguları farklı disiplinler açısından irdeleyip değerlendirebilme gibi nitelikler bu dinamik süreçte görev alacak her kademedeki çalışan için belirleyici olmaktadır.

Polis eğitim sürecinde vatandaşlarımızın can ve mal güvenliği ile demokratik hak ve özgürlüklerinin teminatı olan polis adaylarına, mesleki bilgi, beceri ve davranışlar yanında, içinde yaşadığı, hizmet sunduğu toplumun ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilecek niteliklerin kazandırılması gerekmektedir. Polis adaylarının söz konusu nitelikler kazandırılarak yetiştirilmeleri İnterpol, Birleşmiş Milletler, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı gibi uluslararası teşkilat ve kuruluşlar nezdinde küresel düzeyde yürütülen güvenlik ve işbirliği hizmetlerine katkı sağlayan polislerin başarı ve temsil kabiliyetleri açısından da önem taşımaktadır.

Polislik mesleği doğası itibariyle diğer birçok meslekten farklı bir yapıya sahiptir. Polisler meslek hayatları boyunca çok farklı problem durumlarıyla karşı karşıya kalmaktadır. Kritik birçok durumda polisin saniyeler içinde vermek zorunda kaldığı kararlar bazen kendisinin ya da bir başkasının can ve mal güvenliğine, bazen ise temsil ettiği kurumun, hatta ülkesinin imaj ve itibarına etki edebilecek derecede hayati önem taşıyabilmektedir.

Polis adaylarının meslek hayatları boyunca karşılaşmaları ihtimali bulunan olay ve durumların tamamını eğitim sürecinde öngörerek gerekli müdahale şekillerini, yöntem ve tekniklerini öğretmek, eğitim programlarının içeriğini buna göre hazırlamak neredeyse imkânsızdır. Polis adaylarının gerçek hayatta karşılaşmaları ihtimali bulunan farklı olay ve durumlar söz konusu olduğunda mevcut bilgilerini ve kazanmış oldukları becerileri gerçek hayatta karşılaşılabilecekleri yeni olay ve durumların çözümü için nasıl daha etkili bir biçimde kullanabilecekleri öğretme-öğrenme sürecinde tercih edilen öğretim yaklaşımları, yöntem ve tekniklerine göre farklılık gösterecektir.

Eğitimde öğretme-öğrenme süreçlerinin tasarlanması nesnelci ve yapılandırmacı olmak üzere iki temel yaklaşım esas alınarak gerçekleştirilmektedir. Davranışçı ve bilişsel kuram nesnelci yaklaşımı esas alan en önemli kuramlardan ikisini temsil etmektedir. Bu kuramlara dayalı öğretme-öğrenme süreçlerinin tasarlanmasında temel felsefe, önceden belirlenmiş içeriğin öğrencilere aktarılmasıdır (Alkan, Deryakulu ve Şimşek, 1995:51-53).

Davranışçı kuramda; bilgi dışsal ve tek gerçekliğe dayalı bir öge olarak öğretmen tarafından sunulmakta, öğrenciler bu bilgiyi olduğu gibi ezberlemektedirler. Bilişsel kuramda ise bilgi yine dışarıdan sunulmakla birlikte öğrencilerin belli bir dereceye kadar kendilerine sunulan bilgiyi işleyerek geliştirmeleri söz konusudur. Yapılandırmacı kuram ise öğrenmenin kolaylaştırılması, öğrenme işinde öğrenenlerin dış dünyadan algıladıkları olay, olgu ya da kavramlara ilişkin kendi bireysel bilgi, anlam ve yorumlarını yapılandırması için yardım edilmesi sürecidir (Deryakulu, 2001).

Eğitimin hedefi; bilgiyi nasıl ve nerede kullanacağını bilen, kendi öğrenme yöntemlerini tanıyıp etkili bir biçimde kullanan ve yeni bilgiler üretmede önceki bilgilerinden yararlanan bir model yaratmaktır. Bu hedefe ulaşmada yapılandırmacı kuram önemli bir rol oynamaktadır (Abbott ve Ryan, 1999:66-69). İşbirliğine dayalı öğrenme, probleme dayalı öğrenme, durum temelli öğrenme, proje temelli öğrenme ve aktif

öğrenme yapılandırmacı kuramı esas alan öğrenme yöntemlerinden bazılarıdır. Savery (2006) yapılandırmacı öğrenme kuramını esas alan bu tür yöntemlerin öğrenenlerin analiz ve sentez gibi üst düzey düşünme becerilerini geliştirdiğini ve aktif öğrenmeye imkân sağladığını vurgulamaktadır. Söz konusu yöntemler öğrenmeyi öğreterek bilgiyi öğrenenler için anlamlı kılmaktadır.

Emniyet Teşkilatı'nda hizmet öncesi eğitimler, ilk kademe polis yöneticilerinin yetiştirildiği Polis Akademisi'ne bağlı Güvenlik Bilimleri Fakültesi'nde, polis memurlarının yetiştirildiği yine Polis Akademisi'ne bağlı Polis Meslek Yüksek Okulları ile Eğitim Dairesi Başkanlığına bağlı Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürlüklerinde verilmektedir (Polis Akademisi, 2013). Polis amir ve memurlarının yetiştirildiği mesleki eğitim-öğretim ve uygulama yapan temel eğitim kurumlarında görevli eğitimcilerin, mevcut eğitim programları çerçevesinde, polis amir ve memuru adaylarını teknik ve mesleki bilgi ve becerilerle donatılmış meslek mensupları olarak yetiştirme gibi önemli sorumlulukları bulunmaktadır.

Önceden belirlenmiş eğitim içeriğinin doğrudan öğrenenlere aktarılması şeklindeki geleneksel öğretim yaklaşımları ile “görev temelli”, bir başka deyişle sadece verilen emirleri eksiksiz yerine getirmenin öğretildiği yöntemlerle bugünün karmaşık ve hızla değişen toplumsal yapısında ulusal ve uluslararası nitelikte görev yapacak polislerin yetiştirilmesinde bazı güçlüklerle karşılaşıldığı görülmektedir. Teori ve uygulama arasındaki uçurum olarak ifade edilen ve polis eğitiminin en temel sorunlarından biri olarak gösterilen bu durum uzun yıllardır tartışılmaktadır (Erdoğan, 2003; Işık, 1999; Semerci, 1999; Sönmez, 2009; Özmen ve Denkaş, 2011).

Öğretim, belirli bilgileri aktarmak değil, etkili düşünme, sorun çözme ve öğrenme becerilerinin öğrencilere kazandırılması etkinliklerini içermelidir (Deryakulu, 1995:57). Bu nedenle, öğrenenlere sürekli bilgi aktarmak yerine, öğrenciyi ve öğrenmeyi merkez alan eğitim metodları kullanılarak karşılaşılması muhtemel gerçek hayat ve mesleki problemlerin çözümüne katkı sağlayacak öğretim yöntem ve tekniklerinin hizmet öncesi ve hizmetiçi polis eğitim sürecinde kullanılması problem çözme bilgi ve becerisine sahip polislerin yetiştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Alanyazın taraması yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen bu çalışmada, yapılandırmacı öğrenme kuramını esas alan probleme dayalı öğrenme yönteminin polis eğitiminde kullanılma gerekçesi ve

uygulanabilirliğine ilişkin bilgiler gerçek hayatta karşılaşılmaması ihtimali yüksek bir problem durumu üzerinden sunularak, yöntemin polis eğitiminde kullanılmasına katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

1. Probleme Dayalı Öğrenme

Probleme dayalı öğrenme, 1960'lı yılların sonunda Kanada'daki Ontario'da McMaster Tıp Fakültesi'nde Dr. Barrows öncülüğündeki küçük bir grubun birleşmesinden oluşan, işbirliğine dayalı, kendi kendilerini değerlendirebilen bir öğrenme ortamının oluşturulması ile ortaya çıkmıştır (Barrows, 1980; Barrows, 1994). Daha sonra Hollanda'da Maastricht, Avustralya'da Newcastle, Amerika Birleşik Devletlerinde New Mexico ve Illinois Üniversitelerinde McMaster Üniversitesince geliştirilmiş olan probleme dayalı öğrenme yöntemi kullanılmaya başlanmış ve hızla yaygınlaşmıştır (Camp, 1996).

Probleme dayalı öğrenme günümüzde Kanada, Amerika, Avustralya, İngiltere gibi ülkelerde özellikle Tıp eğitiminde kullanılan son derece yaygın bir yöntemdir. Bunun yanında, probleme dayalı öğrenme yönteminin sağlık bilimleri, hemşirelik, dişçilik, eczacılık, veterinerlik, mimarlık, mühendislik, öğretmen eğitimi, işletme, hukuk, polis eğitimi, işletme yüksek lisans programları gibi birçok alanda tercih edildiği görülmektedir (Camp, 1996; Chung ve Chow, 2004; Savery, 2006).

Türkiye'de probleme dayalı öğrenme tıp eğitiminin sorunlarına paralel olarak tartışılmıştır. 1997-1998 akademik yılında probleme dayalı öğrenme yöntemi Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi programına entegre edilerek uygulanmaya başlamıştır (Gürpınar, Musal, Aksakoglu ve Ucku, 2005). Günümüzde probleme dayalı öğrenme yöntemi Pamukkale, Süleyman Demirel, Akdeniz, Hacettepe ve Ankara Üniversiteleri gibi bazı üniversitelerin tıp, işletme, hukuk ve mühendislik fakültelerinde kullanılmaktadır.

Savery (2006) probleme dayalı öğrenmeyi, öğrenenleri tanımlanmış bir problem durumuna kalıcı çözüm geliştirmek için araştırma yapmaya, teori ve pratiği bütünleştirerek mevcut bilgi ve becerilerini kullanmaya, araştırarak öğrenmeye yönelten öğrenen merkezli bir yöntem olarak tanımlamaktadır.

Probleme dayalı öğrenme sürecinde öğrenme, gerçek hayatta ilişkilendirilmektedir. Öğrencilerin '*Neden bu bilgiyi öğrenmeye ihtiyaç vardır?*', '*Eğitim sürecinde ne yaparsam gerçek hayatta benzer bir*

durumla karşılaştığımda yararlı olacaktır?’ (Torp ve Sage, 2002:23-24) türünden sorulara cevap bulmaları ve bu çerçevede yeni bilgiler oluşturmaları beklenmektedir. Dolayısıyla probleme dayalı öğrenme sürecinde öğrenenler aktif olarak yer almakta, öğrenen merkezli bir eğitim ortamı oluşmaktadır.

Probleme dayalı öğrenme süreci problemlerin çözümü için ihtiyaç duyulan bilgileri toplama, verileri analiz etme, hipotez belirleme ve test etme, problemin çözümüne uygun stratejileri belirleme, edinilen bilgileri diğer öğrencilerle paylaşma gibi etkinlikleri gerektirdiğinden öğrencilerin kendi yöntem ve öğrenme stillerine göre öğrenmelerini yani, öğrenmeyi öğrenmelerini sağlamaktadır (Saban, 2000). Daha da önemlisi gerçek hayatta benzeri bir problem durumu ile karşı karşıya kaldıklarında nasıl hareket edeceklerine ve problemi ne şekilde çözeceklerine ilişkin stratejik bir yaklaşım tarzı kazanmış olacaklardır.

Probleme dayalı öğrenme sürecinde ele alınan problem durumunun iyi yapılandırılmamış olması ve farklı disiplinler açısından irdelenmeyi gerektirmesi yöntemin başarısı açısından önemlidir (Savery, 2006). Probleme dayalı öğrenme sürecinde öğrencilerin tamamen kendi kendilerine öğrenmeleri söz konusu olmayıp, eğiticiler etkin bir şekilde yer almaktadır. Bu süreçte eğiticilerin görevi, dersin işlenişine müdahale yöntemleri ve zamanları geleneksel öğretim yöntemlerine göre önemli farklılıklar göstermektedir (Chung ve Chow, 2004; Mergendoller, Maxwell ve Bellissimo, 2006). Probleme dayalı öğrenme sürecinde öğrenenler aktif problem çözen rolünde iken, eğitici yol gösteren, rehberlik ve koçluk yapan pozisyonundadır.

Saban (2000:156) tarafından ifade edildiği üzere bu süreçte eğiticiler gerçek hayattan problemler seçerek, öğrencilere çeşitli sorular yönelterek, öğrencileri sorumluluk sahibi bireyler olarak bir problem durumuna sokup öğrenmeye yönlendirerek “bilişsel rehberlik” etmektedirler. Savery (2006) probleme dayalı öğrenme sürecinde eğiticilerin öğrencileri desteklemelerinin ve rehberlik etmelerinin önemine vurgu yaparak problem durumuna ilişkin doğrudan bilgi sunulmaması gerektiğine dikkat çekmektedir. Çünkü bu süreçteki esas amaç, öğrenme sorumluluğunun yüklendiği öğrencilerin problem durumuna ilişkin gerekli bilgileri toplaması, değerlendirmesi ve problemin çözümü için kullanabilme becerisinin kazandırılmasıdır.

Probleme dayalı öğrenme uygulamasının başarı ya da başarısızlığı problem durumunun seçimi, uygulama güçlüğü, eğitici ve öğrenenlerin ilgi, istek ve becerileri gibi faktörlere bağlı olarak değişebilmektedir.

Probleme dayalı öğrenme yönteminin doğru uygulandığı durumlarda öğrenenlerin motivasyonlarını artırdığı, bilgiler gerçek hayatla ilişkilendirilerek öğrenildiğinden öğrenmeyi daha anlamlı hale getirdiği, öğrenmeyi öğretmeye teşvik ettiği, yaşam boyu öğrenme becerileri kazandırdığı, yüksek veya ileri düzey düşünmeyi desteklediği, öğrenenlerin güvenlerinin artmasına ve sorumluluk duygularının gelişmesine neden olduğu tespit edilmiştir (Kılınç, 2007; Saban, 2000:164-165; Torp ve Sage, 2002:23-24). Probleme dayalı öğrenme sürecinde grup içerisinde daha yüksek performans gösterme gayreti içinde olan öğrencilerin etkili iletişim becerilerini geliştirmesi, öğrenciler arası ilişkileri güçlendirmesi ve ekip olarak çalışma tutumu kazandırması gibi hususlar probleme dayalı öğrenme sürecinin avantajlarından bazılarıdır (Saban, 2000:164-165; Savery, 1995). Tekedere de (2009) probleme dayalı öğrenme yönteminin öğrencilerin problem çözme ve kritik düşünme davranışlarını geliştirmede önemli bir etken olduğuna vurgu yapmaktadır.

Cleveland ve Saville (2007) eğitimcilerin probleme dayalı öğrenme konusunda eğitilmemiş olmasının bu süreç içerisinde karşılaşılabilecek en ciddi dezavantaj olduğuna işaret etmektedir.

İyi bir problem durumunun seçilememiş olması, eğitimcilerin isteksizlikleri ve alışık oldukları öğretim metotlarını değiştirmekte zorlanmaları, eğitimciler için ek zaman yükü getirmesi, diğer metotlara göre daha detaylı ve sorgulamacı bir yaklaşım içerdiğinden süre sıkıntısı, eğitimcilerin süreci doğru okuma, yönlendirme ve rehberlik etmelerindeki başarısızlıkları probleme dayalı öğrenme sürecini olumsuz etkilemektedir. Probleme dayalı öğrenme gruplarının doğru oluşturulamamış olması, çok küçük ya da çok büyük gruplarda çalışmaların amacından saptırılabilmesi, grup çalışması temel alındığından çalışmanın sadece ilgili birkaç kişi üzerinde yoğunlaşması gibi hususlar sürecin başarısını olumsuz etkileyebilmektedir (Seng, 2003; Kılınç, 2007; Küçükahmet, 1998; Werth, 2009:33).

2. Polis Eğitiminde Probleme Dayalı Öğrenme

Tıp Fakültelerinde teorik derslerde başarılı olan öğrencilerin aynı başarıyı staj dönemlerindeki uygulamalarda ve hastalarla karşı karşıya geldikleri zaman gösterememeleri üzerine, bir başka ifade ile teori ve uygulama arasındaki sorunların giderilmesine yönelik olarak tasarlanıp uygulanan

probleme dayalı öğrenme (Barrows, 2000), günümüzde Tıp eğitimi yanında birçok meslek alanının eğitimlerinde kullanılmaktadır.

Polis eğitiminde, polis adaylarına mevzuat bilgisi yanında polislik mesleğini ilgilendiren birçok farklı alana ilişkin teorik bilgilerin kazandırılması, bu bilgilerin uygulama becerisine dönüştürülebilmesi, bir başka ifade ile öğretme-öğrenme sürecinde öğrenilen teorik bilgilerin görevlerini yerine getirirken kullanabilmeleri tıp eğitiminde olduğu kadar hayati önem taşımaktadır. Zira her iki meslekte de yapılan bazı hatalar, telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurabilmektedir.

Polis eğitim kurumlarından mezun olan polis adaylarının uygulamada bir takım sorunlarla karşı karşıya kaldıkları yıllardır gözlenmektedir. Bu durum, birçok çalışmada “teori ve uygulama arasındaki uçurum” olarak ifade edilmiş, polis eğitim sistemi içerisindeki en temel sorunlardan biri olarak gösterilmiştir (Erdoğan, 2003; Işık, 1999; Semerci, 1999; Sönmez, 2009; Özmen ve Denктаş, 2011; Türk Polis Teşkilatının Hizmetöncesi, Hizmetiçi ve Yöneticilik Eğitimlerinin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Fizibilite Raporu, 1999).

1990’lı yılların ortalarından bugüne Polis eğitim sisteminin en temel sorunlarından biri olarak karşımıza çıkan bu durum, 2011 yılı Nisan ayında Polis Akademisi Başkanlığınca düzenlenen “Polis Eğitiminde Modern Uygulamalar Sempozyumu” sonuç bildirgesinde aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

“Polis eğitiminde okul eğitimi ile kadro uygulamaları arasında çok büyük bir uçurum bulunmaktadır. Polis adaylarının okul eğitim süreci, kadro gerçeklerinden soyutlandırılmış bir şekilde cereyan etmesi, adayların mesleğe geçişlerinde ciddi sorunlar ortaya çıkarmaktadır”.

Bu durum, yıllarca önce tespit edilmiş önemli bir sorunun günümüze kadar süregeldiğini göstermesi açısından anlamlıdır.

Teori ve uygulama arasındaki problemlerin çözümü, disiplinlerarası bir yaklaşım ve sistem bütünlüğü içerisinde ele alınıp değerlendirilmesi gereken geniş kapsamlı bir konudur. Probleme dayalı öğrenme yönteminin bu sorunu tek başına çözme gibi bir potansiyeli bulunmadığından amacının ötesinde anlamlar yüklenmemelidir. Hangi yöntem, teknik ve teknoloji kullanılırsa kullanılsın, tüm eğitim sorunlarının çözümü için sihirli bir yöntem bulunmamaktadır. Ele alınan probleme dayalı öğrenme yönteminin doğru şekilde uygulanması

durumunda etkin öğrenmeye imkân veren, öğrenen merkezli çağdaş bir yöntem olarak belirtilen nitelikteki sorunların çözümüne, başarılı sonuçlar alınan ve aşağıda örnekleri verilen uygulamalarda olduğu gibi katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Cleveland ve Saville (2007:3), günümüz polis eğitim sistemlerinde en yeni ve en hızlı gelişen eğitim metodlarından biri olarak probleme dayalı öğrenme yöntemini işaret etmektedir. Probleme dayalı öğrenme yönteminin günümüz karmaşık polisiye işlerinin öğrenilmesine yardım etmek üzere, polis eğitimcileri için tamamen yeni bir kapı açtığı vurgulanmaktadır.

Polis eğitiminde probleme dayalı öğrenme ilk olarak 1990'lı yıllarda Kanada Mounted Polis Akademisi'nde uygulanmaya başlamıştır. Probleme dayalı öğrenme yönteminin başarılı uygulamalarına paralel olarak kritik düşünme ve problem çözme becerilerine sahip polislerin sayısında artış görüldüğü belirtilmektedir (Cleveland ve Saville, 2007:3). Probleme dayalı öğrenme yönteminin Kanada Mounted Polis Akademisi programlarının ayrılmaz bir parçası ve eğitim kültürü haline geldiği görülmektedir (Werth, 2009:34). Casavant (2001) probleme dayalı öğrenmenin kendi kendine öğrenmeyi, sürekli öğrenmeyi ve daha önceki polislerin tecrübelerinden yararlanma gibi gerekçelerle ideal bir öğretim yöntemi olarak polis eğitiminde kullanıldığına vurgu yapmaktadır. Washington Eyaleti Ceza Adaleti Eğitim Merkezi'nde (WSCJTC) 2008 yılından itibaren probleme dayalı öğrenme yöntemini kullanmaya başlamıştır (Werth, 2009:34-35).

Polis eğitimi açısından bakıldığında probleme dayalı öğrenme, polis adaylarını eğitim sürecinde meslek hayatları boyunca karşılaşmaları ihtimali bulunan durumların benzeri sayılabilecek koşullarla planlı olarak karşı karşıya getirmekle başlamaktadır. Bu süreçte polis adaylarına, karşı karşıya kaldıkları senaryolaştırılmış karmaşık problemlerden oluşan durumları çözmeleri için rehberlik edilirken, öğrencilerden kendi öğrenmelerinin sorumluluğu ve bilinci içerisinde problem durumunu araştırmaları istenmektedir.

Probleme dayalı öğrenme yönteminin temel polis eğitimi dışındaki kullanım alanlarından biri de staj eğitimleridir. Probleme dayalı öğrenme staj dönemlerinde uzman eğitici nezaretindeki uygulamalar için etkili bir öğretim yöntemidir. Polis adayları, gerçek hayatta karşılaştıkları karmaşık problemleri nasıl analiz edebileceklerini uzman eğitimcilerin yönlendirmeleri doğrultusunda öğrenmektedir. Gerçek hayatta benzeri olaylarla karşı karşıya kalan polis adayları, temel eğitim süresince

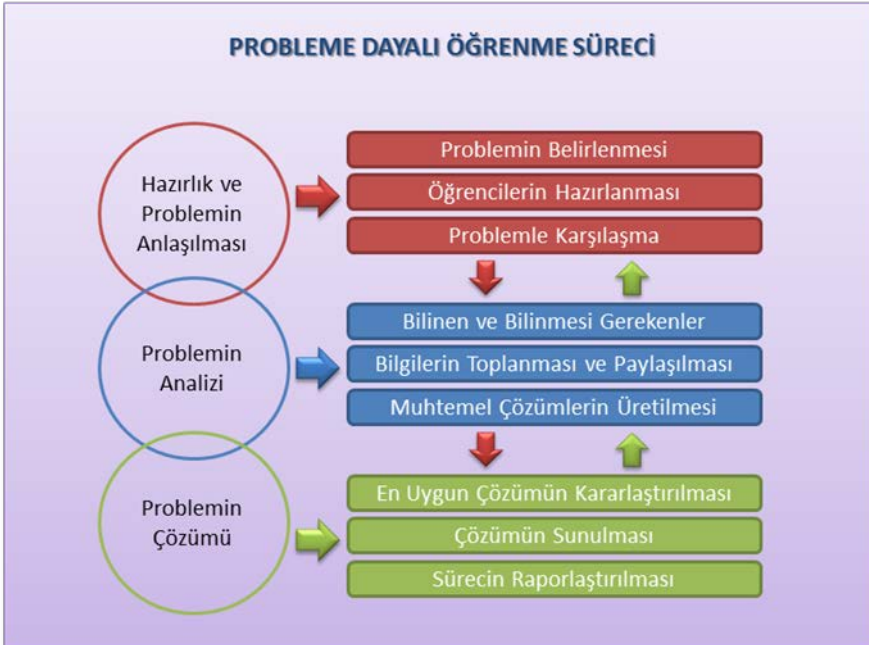
öğrendikleri bilgi ve stratejileri kullanarak çözüme yönelik bir polislik stili geliştirmeyi öğrenmiş olacaklardır. Bu durum, polis adaylarının hem kendilerini yeterli hissetmelerine, hem de kendilerine güvenmelerine yarayacaktır (Casavant, 2001; Problem Based Learning Manuel, 2001:13).

3. Probleme Dayalı Öğrenme Aşamaları

Yapılan alanyazın taraması, probleme dayalı öğrenme sürecine ilişkin farklı aşamaların yer aldığı birçok çalışma olduğunu göstermektedir (Stepien ve Edens'den akt. Tekedere, 2009). Bu çalışmada esas alınan Tablo 1'deki probleme dayalı öğrenme aşamaları, *Illinois Matematik ve Bilim Akademisi* (2012) probleme dayalı öğrenme aşamaları ile Saban (2000) probleme dayalı öğrenme aşamaları göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmiştir.

Probleme dayalı öğrenme, öğrenenlerin aktif katılımını esas alan dinamik bir süreçtir. Bu nedenle, Tablo 1'de görüleceği üzere öğrenenler sürecin önceki ve sonraki aşamalarına her an geri dönerek gerekli değişiklik ve düzenlemeleri yapabilmektedir.

Tablo 1: Probleme Dayalı Öğrenme Süreci

3.1. Problemin Belirlenmesi

Probleme dayalı öğrenmede öncelikle öğrencilerin gerçek yaşamda karşılaşma ihtimalleri yüksek, iyi yapılandırılmamış, kolayca çözülebilecek türden olmayan bir problem durumu ile karşılaşmaları sağlanır. Problem durumu olarak laboratuvar bulguları, gazete makaleleri, bilimsel bir makalenin bazı bölümleri ya da tamamı, video, fotoğraf, gerçek ya da simule edilmiş hasta, suçlu, ailedeki bir karmaşa veya benzeri bir durum senaryolaştırılarak ortaya atılabilmektedir (Wood'dan akt. Tekedere, 2009). Bu şekilde öğrencilerin gerçek hayatta karşılaşma ihtimalleri yüksek bir problem durumu senaryo kurgusu içerisinde sunulmuş olacaktır. Bu aşamada her problemin farklı alt problemler ortaya çıkarabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Günhan (2006) tarafından vurgulandığı şekliyle senaryonun gerçeğe uygun olması, amaçlanan öğrenme hedeflerine ulaşmayı sağlayacak ipuçları içermesi, merak ve motivasyonu artırıcı öğeleri kapsamaması, düzgün ve anlaşılır bir dille yazılması gerekmektedir. Mesela, *X Metro istasyonu çıkışında son haftalarda kapkaç olayları artmıştır. Konuya ilişkin olarak Y polis merkezine müracaatta bulunan vatandaşlar şüphelilerin eşkâllerini tam olarak verememektedir. Elimizde şüphelilerin kesici ve delici aletler taşıyan 13-18 yaş grubu çocuklar olduğu bilgisi dışında başka bilgi bulunmamaktadır.*

3.2. Öğrencilerin Hazırlanması

Probleme dayalı öğrenme modeli ile ilk defa karşılaşan öğrencilere öncelikle süreç hakkında genel bir bilgilendirme yapılmalıdır. Grup üyelerinin birlikte ve bireysel olarak yapması gereken hususlar, beklentiler, çalışma yöntem ve şekilleri açıklanmalıdır. Probleme dayalı öğrenme genellikle bir eğitim yönlendiricisi ve 6-8 kişiden oluşan küçük gruplarda uygulanmakta, problemin kapsamına bağlı olarak iki ya da üç ayrı oturumda gerçekleştirilmektedir (Abacıoğlu, Çamsarı, Atabey ve Alıcı, 1998). Bu aşamada öğrencilere grup içi iletişim biçimleri, beyin fırtınası, işbirliği, grup içi rollerin belirlenmesi ve paylaşımı ile ekip çalışmasının gerekleri ve önemi vurgulanmalıdır. Grup üyelerinin birbirini tanıması ve olumlu iletişimin sağlanması probleme dayalı öğrenme oturumlarının ön koşuludur.

Probleme dayalı öğrenme uygulamalarında eğiticinin rolü geleneksel öğretim yaklaşımlarındaki doğrudan bilgi aktaran kimse yerine tartışmaları düzenleyen, öğrencilere rehberlik eden, yol gösteren olarak

değişiklik gösterdiğinden bu durumu da içine alan karşılıklı beklentiler ifade edilmelidir. Yine bu aşamada, öğrencilerin kendilerini özgürce ifade edebilecekleri bir güven ortamının oluşturulması önem taşımaktadır.

Eğitim sürecinde gerçekleştirilecek probleme dayalı öğrenme etkinliklerinde izlenecek aşama ve yaklaşımların öğrencilerin gerçek hayatta karşılaştıkları farklı olaylar ve durumlar ile karmaşık problemlerin çözümü için de geçerli olduğu vurgulanmalıdır. Tekedere (2009) tarafından belirtildiği üzere, probleme dayalı öğrenme sürecinde öğrencilerden kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu alarak bir çaba harcamaları ve bu çabayı bir dizi etkinlikler gerçekleştirmek suretiyle göstermeleri beklenmektedir. Aksi durumda planlanan öğrenme hedeflerine ulaşmak mümkün olmayacaktır.

3.3. Probleme Karşılaşma

Probleme dayalı öğrenme için gruplar oluşturulup öğrencilerin grup içi görev ve sorumlulukları belirlendikten, eğitici/eğiticilerin rolleri açıklandıktan sonra belirlenen problem durumu sunulmalıdır. Yine bu aşamada, problemin çözümü için gerekli aşamalar belirtilmelidir. Bu süreçte eğiticilerin öğrencileri gerek problem durumuna ve gerekse yöntemin diğer kazanımlarına ilişkin olarak motive etmesi önem taşımaktadır. Ersoy ve Başer (2010) eğiticilerin bu süreçte öğrencilerin bireysel motivasyonlarını ortaya çıkarma çabası içinde olmaları gerektiğine vurgu yapmaktadır. Probleme dayalı öğrenme sürecinin en kritik aşamalarından biri olan bu aşamada sunulan problem durumunun öğrenciler tarafından gerçek bir problem durumu olarak algılanması ve benimsenmesi sürecin başarısını etkileyecektir.

Bu aşamada eğiticiler *her gruba* ilçe emniyet müdürü, polis merkezi amiri, ekip amiri gibi farklı roller vererek problem durumunu çözmelerini isteyebilir. *Polis Merkezi Amiri ya da ekip amiri olarak size ve ekibinize bu olayı çözme, alınacak önlemleri belirleme görevi verilmiştir. Neler yaparsınız, olayı çözmek için nasıl bir yöntem izlersiniz?*

Diğer bir yaklaşım tarzı ise *her grup üyesine* farklı rollerin dağıtılmasıdır. Bu uygulama şeklinde grubun her üyesine İlçe Emniyet Müdürü, Polis Merkezi Amiri, ekip amiri gibi farklı roller vererek problem durumunu çözmeleri istenebilir. Daha sonra her grubun problem çözme süreci değerlendirilerek en iyi grup seçilebilir.

3.4. Bilinenler ve Bilinmesi Gerekenlerin Belirlenmesi

Problem durumunun bütün boyutlarıyla analiz edildiği bu aşama, *problemi çözmek için neler biliyoruz?* sorusu ile başlar. Öğrencilerin sadece neleri bildiklerini ortaya koymalarının ötesinde her öğrencinin konuya ilişkin bilgi ve becerilerini grup içerisindeki diğer arkadaşlarıyla paylaşmaları beklenir. Bu nedenle, grup çalışmasına katılan öğrencilerin tamamının görüşlerini rahatlıkla paylaşmalarına imkân verecek demokratik bir ortam sağlanmalıdır.

Bu aşamada; öğrencilerin problem durumu hakkında ne bildikleri, neleri bilmeleri gerektiği ve problem durumuna ilişkin fikirlerini ifade etmeleri beklenmektedir. Bu şekilde, öğrencilerin problem durumu ile ilgili ön bilgilerini aktif hale getirecek etkinlikler gözden geçirilmeli, öğrencilerin problemi çözmek için ne tür bilgileri toplamaya ihtiyaç duydukları belirlenmelidir (Saban, 2000:160).

Aşağıdaki hususlar problemi çözmek için neleri biliyoruz sorusunun muhtemel cevapları için örnek teşkil edebilir:

- Kapkaç olayı son bir-kaç hafta içerisinde artış göstermiştir.
- Çözüm için sınırlı bir süre vardır.
- Son altı ay içerisinde bu bölgede kapkaç olayı olmamıştır.
- Okullar iki hafta önce tatil olmuştur.

Bir sonraki aşama, *problemi çözmek için nelerin bilinmesi gerektiği* sorusuna cevap olacak, problemin çözümünü destekleyecek nitelikteki bilgi, belge ve verilerin araştırıldığı aşamadır. Bu iş için alan uzmanlarına, bu alanda tecrübe sahibi meslektaşlara, kaynak taraması için kütüphane ve elektronik bilgi kaynaklarına başvurulmalıdır.

Problemi çözmek için bilinmesi gereken hususlara ilişkin örneklerden bazıları aşağıda sıralanmıştır:

- Asayiş ve Çocuk Şube Müdürlükleri ile irtibat kurularak konuya ilişkin bilgi ve değerlendirmelerine başvurulmalıdır.
- Bölgeye ilişkin suç haritası var mıdır?
- Bölgede başka hangi suçlar meydana gelmektedir?
- Bölgede şimdiye kadar kapkaç olayı meydana gelmiş midir, gelmişse hangi sıklıkla ve hangi zaman diliminde meydana gelmiştir, failleri belli midir?

- Kapkaç için neden bu bölge tercih edilmiş olabilir?
- Başka bölgelerde benzeri olayların sayısında artış var mıdır? Varsa ne gibi önlemler alınmış, çözüm için hangi yöntemler kullanılmıştır?
- Kapkaç olayları kaç kişi tarafından, ne şekilde gerçekleştirilmektedir?
- Çevredeki esnaf, simitçi, seyyar satıcı, zabıta görevlisi gibi kimseler durumdan haberdar mıdır?
- Olayların meydana geldiği bölgede MOBESE kamerası ya da özel güvenlik kameraları var mıdır?
- MOBESE ya da özel güvenlik kamera görüntülerinde kapkaç olayları tespit edilebiliyor mu?
- Konuya ilişkin yayınlanmış genelge, talimat vb. mevcut mudur?
- Konuya ilişkin yasal düzenlemeler, izlenecek aşamalar nelerdir?

Probleme dayalı öğrenme gruplarının çözüme odaklanma ve yaklaşım biçimlerine göre yukarıdaki listeye farklı hususlar eklenebilecektir.

3.5. Bilgilerin Toplanması ve Paylaşılması

Mevcut bilgi ve bulgulardan hareketle problemin öğrenciler tarafından tespit edilmesinin beklendiği, bir anlamda problemin teşhis edildiği aşamadır. Öğrencilerden, bir önceki aşamada bilinmesi gerekenler başlığı altında belirlenmiş sorulara mümkün olduğunca geniş bir yelpazede cevaplar aramaları beklenir. Bu amaçla öğrenciler ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, genelge, yönerge, kitap, broşür, internet siteleri ve elektronik bilgi kaynakları gibi mümkün olduğunca fazla ve farklı kaynaklardan tarama yapımları için yönlendirilir.

Problem durumunun çözümüne yönelik olarak mümkün olduğunca çok bilgi toplanmasının amaçlandığı bu aşamada bölgesel suç haritaları ve suç analizi istatistikleri, şikâyet ve ihbar durumları araştırılır. Benzeri olayların nasıl çözüldüğüne ilişkin teknik, yöntem ve stratejileri belirlemek amacıyla ilgili kimselerle, özellikle tecrübeli polis amir ve memurları ile görüşmeler yapılmalıdır.

Probleme dayalı öğrenme sürecinin bu aşaması, diğer aşamalara kıyasla daha uzun sürebilmektedir. Bu aşamada karşılaşılan en temel

sorun öğrencilerin gerekli bilgilere erişimlerinde kendini göstermektedir. Problem durumu hakkında uzmanlarla telefon görüşmeleri yapmak veya internet üzerinden konuya ilişkin bilgiler toplamak, birçok öğrenci için yeni tecrübeler olabilir (Saban, 2000:162). Bu nedenle öğrencilerin bilgileri toplama, grup üyeleriyle paylaşma, elde edilen bilgilerin analizi ile problem durumunun çözümüne katkı yöntem ve şekilleri, bilgilerin etkili bir şekilde sunumu gibi hususlarda eğitimcilerin rehberliğine daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

3.6. Muhtemel Çözümlerin Üretilmesi

Grup üyelerince problem durumunun çözümüne yönelik olarak bir önceki aşamada toplanan bilgilere dayalı önerilerin listelendiği aşamadır. Bu aşamada, listelenen tüm öneriler avantajları, dezavantajları ve sonuca ilişkin öngörülerıyla birlikte değerlendirilmelidir. Problem durumunun çözümüne en fazla katkı sağlayacak çözüm önerileri belirlendikten sonra problemin çözümü, sunumu ve raporlaştırılması aşaması için hazır hale getirilmelidir.

Çalışma çerçevesinde ele alınan problem durumuna ilişkin muhtemel önerilerden bazıları aşağıda sıralanmıştır:

- Olayların meydana geldiği bölgedeki motorize ve yaya devriye ekiplerinin sayısının artırılması, daha uzun süre görünür olmalarının sağlanması,
- Olayların bireysel bir faaliyet mi yoksa organize bir faaliyet mi olup olmadığının araştırılması,
- İlgili birimlerle işbirliği içerisinde ailelerin bilinçlendirilmesine yönelik projeler geliştirilmesi ve uygulanması,
- Okulların tatile girmesini takip eden dönemlerde sosyal ve kültürel faaliyetler, etkinlikler ve sosyal sorumluluk projelerinin geliştirilmesi ya da geliştirilmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılması,
- Olayların meydana geldiği bölgede sivil polis ekiplerinin görevlendirilmesi,
- Olayların meydana geldiği bölgenin MOBESE kamera sistemi kapsamında olup olmadığının değerlendirilmesi, değilse kapsama alanına alınmasına yönelik önerilerde bulunulması,

- Olayların meydana geldiği bölgede ışıklandırmanın yeterli olup olmadığının tespit edilmesi, yeterli değilse belediye yetkilileriyle ile irtibata geçerek durumun değerlendirilmesi, gerekli görüşme ve yazışmaların yapılması,
- Devriyelerin vatandaşlar tarafından daha kolay ulaşılabilen, rahatlıkla iletişim kurulabilen, ihbar, şikâyet ve isteklerin kolaylıkla bildirilebileceği şart ve koşullarda görev yapmaları için gerekli tedbirlerin alınması, etkin bir denetim mekanizması işletilmesi.

3.7. En Uygun Çözümün Kararlaştırılması

Bu aşamada bir önceki aşamada sıralanan önerilerin olumlu ve olumsuz yönleri, uygulanabilirlik durumu, uygulanabilmesi için gerekli insangücü ve insangücü dışı kaynaklar, elde edilecek sonuç gibi hususlara ilişkin bir değerlendirme yapılmalıdır. Bu aşamada öğrenciler, belirli bir çözüm stratejisini seçebilecekleri gibi başarılı olacaklarına inandıkları birden çok çözüm önerisini stratejik bir yaklaşımla birleştirerek yeni bir öneri ortaya koyabilirler. Bu uygulama, Saban (2000:163) tarafından vurgulandığı şekilde öğrenenlerin “*etkili düşünme*” becerilerini etkin olarak kullanmaları açısından son derece önemlidir.

Bu çerçevede grupların tartıştığı ve en uygun çözüm olarak karar verdikleri çözüm önerisi aşağıdaki şekilde olabilir:

Kapkaç suçunun meydana geldiği zaman dilimi, ilçe emniyet müdürü, ilgili polis merkezi amiri, çocuk şube müdürlüğü ve asayiş şube müdürlüğü yetkilileri ile yapılan görüşmeler neticesinde okulların tatil olmasıyla birlikte yaşı küçük bazı çocukların farklı şehirlerden iş bulma sözü verilerek getirildikleri anlaşılmıştır. Çocukların belirli kişi ya da kişiler tarafından yönlendirildiği ve organize edildiği, başka bölgelerde de benzeri olayların yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Küçük yaşta çocukların farklı amaç ve gerekçelerle başka şehirlere gelme, getirilme gerekçeleri, çocukları yönlendiren kimselerin yasal sorumlulukları, çocukların yaş durumu ve ailelerin sorumluluğu gibi hususlar yasal ve ahlaki boyutları ile birlikte tartışılmalıdır. Olayların meydana geldiği çevrede sivil ekiplerinin görevlendirilmesi, toplum destekli polislik büro amirliği ekiplerinin söz konusu bölgede uygun araç ve yöntemlerle vatandaşları daha duyarlı olmaları konusunda bilgilendirmelerinin sağlanması, ayrıca ailelerin bilinçlendirilmesine yönelik projeler geliştirilmesi ve uygulanması önerilmektedir.

3.8. Çözümün Sunulması ve Bulguların Savunulması

Bu aşama, her grubun bulgu ve önerilerini bir gruba ya da sınıfa sundukları aşamadır. Sunular problem ifadesini, soruları, toplanan verileri, verilerin analizini, verilerin analizine dayalı olarak çözümü destekleyici bulguları ve önerileri içermelidir. Bir başka deyişle, yapılmış olan çalışmaya ilişkin olarak izlenen süreç ve bir önceki aşamada belirtilen türden sonuçlar açıkça belirtilmelidir. Hazırlanacak sunuda, bu aşamaya kadar nasıl gelindiğine ilişkin bilgilerle, çalışma süresince karşılaşılan zorluklar, sorun ve problemler belirtilmelidir. Yürütülen çalışmaya ilişkin bir meydan okuma söz konusu ise, istenilen çözüm üretilmemişse bu durumun kabul edilmesi, yeni bir keşfetme/öğrenme sürecinin başlangıcı ve yeni öneriler geliştirilmesi için bir fırsat olarak görülmesi gerektiği vurgulanmalıdır (Kılınç, 2007; Saban, 2000:163).

3.9. Sürecin Raporlaştırılması

Bu aşamada “*Problem çözüldü mü?*” sorusuna cevap aranır. Gruplar yaptıkları sunular ve hazırladıkları raporda çalışma amacı doğrultusunda istenilen bilgi ve belgelere ulaşarak problem durumuna ilişkin kabul edilebilir, mantıklı çözümler üretmişlerse problem çözülmüş demektir. Eğer problem durumu devam ediyorsa ya da yeniden ortaya çıkıyorsa problemin daha detaylı araştırılmasına, analiz edilmesine ihtiyaç var demektir. Bu durumda, Saban (2000:163) tarafından belirtildiği gibi öğrencilerin çözüme kavuşturulamamış hususlar üzerinde tartışmaları ve sonraki araştırmalar için öneriler geliştirerek raporda yer vermeleri beklenir.

Sonuç ve Öneriler

Teknolojide yaşanan baş döndürücü gelişmelerle birlikte ortaya çıkan hızlı değişim, diğer tüm mesleklerde olduğu gibi polislik uygulamalarını da doğrudan etkilemektedir. Bu değişime paralel olarak, polis eğitim programlarının gerekli bilgi, beceri ve davranış kalıplarını içerecek şekilde daha sık aralıklarla güncellenmesi, öğretme-öğrenme sürecinin uygun yöntem ve teknolojilerle desteklenmesi gerekmektedir.

Temel amacı, öğrenenlerin öğretme-öğrenme sürecinde karşı karşıya kaldıkları problemleri çözerken öğrendikleri bilgi, beceri, yöntem ve teknikleri gerçek hayatta karşılaştıkları problemleri çözerken kullanabilme becerisi kazanmalarını sağlamak olan probleme dayalı öğrenme, diğer meslek alanlarında olduğu gibi gelişmiş bazı ülkelerin polis eğitim sürecinde de kullanılmaktadır.

Yapılandırmacı öğrenme kuramı çerçevesinde yer alan probleme dayalı öğrenme, işbirliğine dayalı öğrenme, durum temelli öğrenme ve proje temelli öğrenme gibi öğretim yöntemlerinin polis eğitim programlarında kullanılması durumunda, polis adaylarının mesleki ve sosyal yaşamları boyunca karşılaşmaları ihtimali bulunan problemleri çözebilecek şekilde gerçek hayata hazırlamaya katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Polis eğitiminde probleme dayalı öğrenme yönteminin kullanılması ile polisler, toplumsal yapı içerisinde, gerçek hayatta karşı karşıya kaldıkları problemler için sadece çözüm yollarını değil, aynı zamanda nelerin çözümsüzlük olduğunu ve işlemediğini görme şansı yakalamış olacaklardır. Probleme dayalı öğrenme yönteminin, polis temel eğitim programları içerisinde yer alan polis savunma ve müdahale taktikleri, olay yeri koruma ve kriminalistik, trafik ve mesleki uygulamalar, önleyici polis hizmetleri, toplum destekli polislik gibi dersler başta olmak üzere düzenlenen hizmetiçi eğitim faaliyetlerinde kullanılması önerilmektedir.

Probleme dayalı öğrenme yöntemi karşılaşılan tüm eğitim sorunlarının çözümü için sihirli bir araç değildir. Yöntemin kullanılması ve uygulanmasındaki başarı, bu yöntemi kullanacak eğiticinin başarısı, isteği ve öğrenenleri yönlendirmesindeki başarı ile doğru orantılıdır. Bu nedenle, polis eğiticilerinin yapıcı öğrenme yaklaşımını esas alan diğer öğretim yöntemleri yanında, probleme dayalı öğrenme yöntemini de polis eğitim programlarına doğru şekilde adapte etme ve etkili şekilde kullanabilmelerine yönelik eğitim almaları sağlanmalıdır.

Polis eğitiminde probleme dayalı öğrenme uygulamalarının, başarı başta olmak üzere tutum ve üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesine etkilerini inceleyen araştırmalar yapılmalıdır. Ayrıca, başarılı probleme dayalı öğrenme uygulamaları, diğer öğrenenler ve eğiticiler için örnek teşkil etmesi açısından uygun araç ve yöntemlerle duyurulmalıdır.

Kaynakça

- Abacıoğlu, Y. Hakan; amsarı, Taner; Atabey, Neşe ve Alıcı, Emin, (1998), "Tıp Eğitiminde Probleme Dayalı Öğrenme: Dokuz Eylül Yaklaşımı", *O. M. Ü. Tıp Dergisi* C. 15, I.1, ss.1-15.
- Abbott, John ve Ryan, Terence, (1999), "Constructing Knowledge, Reconstructing Schooling", *Educational Leadership*, V.57, I. 3, pp.66-69.
- Alkan, Cevat; Deryakulu, Deniz ve Şimşek, Nurettin, (1995), *Eğitim Teknolojisine Giriş: Disiplin, Süreç, Ürün*, Ankara: Önder Matbaacılık.
- Barrows, S. Howard, (1980), "Problem-Based Learning: An Approach to Medical Education", *Springer Series on Medical Education*, New York.
- Barrows, S. Howard, (2000), "Problem-based learning Applied to Medical Education", Springfield, III: Southern Illinois University School of Medicine.
- Barrows, S. Howard, (1994), "Practice-Based Learning: Problem-Based Learning Applied to Medical Education", *Springfield, II*: Southern Illinois University School of Medicine.
- Camp, Gwendie, (1996), "Problem-Based Learning: A Paradigm Shift or a Passing Fad?", *Medical Education Online*, V. 1, I. 2.
- Casavant, Andrew, (2001), "Introduction to the Police Training Institute's Problem Based/ Student Centered Curriculum", *Illinois Law Enforcement Executive Forum*. 1 (2).
- Chung, C. C. Jenny ve Chow, M.K. Susana, (2004), "Promoting Student Learning Through a Student-Centered Problem-Based Learning Subject Curriculum", *Innovations in Education and Teaching International*. V. 41, I. 2, pp.157-168.
- Cleveland, Gerard ve Saville, Gregory, (2007), "Police PBL, Blueprint for the 21st Century", <http://www.pspb.com> (erişim tarihi: 23.02.2009).
- Deryakulu, Deniz, (2001), "Yapıcı Öğrenme, Sınıfta Demokrasi", *Eđitimsen Yayınları*, Ankara.

- Erdoğan, Fevzi, (2003), “Yeni Eğitim Teknolojilerinin Eğitim Programlarında Kullanılmasına İlişkin Bir Çalışma”, *Polis Dergisi*, Yıl: 9, S.37, ss.150-158.
- Ersoy, Esen ve Başer, Neşe, (2010), “Probleme Dayalı Öğrenme Sürecinin Öğrenci Motivasyonuna Etkisi”, *Turkish Studies, International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turcic*, Vol. 5/4.
- Günhan, Cantürk, (2006), İlköğretim II. Kademedeki Matematik Dersinde Probleme Dayalı Öğrenmenin Uygulanabilirliği Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Gürpınar, Erol; Musal, Berna; Aksakoglu, Gazanfer ve Ucku, Reyhan (2005), “Comparison of Knowledge Scores of Medical Students in Problem-based Learning and Traditional Curriculum on Public Health Topics”, *BMC MedEduc*, <http://www.biomedcentral.com/1472-6920/5/7> (erişim tarihi: 23.05.2012).
- Illinois Mathematics and Science Academy, (2012), IMSA’s PBL Teaching and Learning Template, <http://pbln.imsa.edu/model/template/> (erişim tarihi: 30.08.2012).
- İşık, Muzaffer, (1999), “Polis ve İnsan Hakları 1997-2000 Projesi”, *Polis Bilimleri Dergisi*, C.1, S.3, ss.101-107.
- Kılınç, Ahmet, (2007), “Probleme Dayalı Öğrenme”, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, C.15, S.2, ss.561-578.
- Küçükahmet, Leyla, (1998), *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, İstanbul: Alkım Yayınları.
- Mergendoller, R. John; Maxwell, L., Nan ve Bellissimo, Yolanda, (2006), “The Effectiveness of Problem-based Instruction: A Comparative Study of Instructional Methods and Student Characteristics”, *Interdisciplinary Journal of Problem-based Learning* V.1, I. 2, pp.49-69.
- Özmen, Fatma ve Denктаş, Yılmaz, (2011), “Türkiye’de Polis Meslek Yüksek Okullarının Bilişim Teknolojisini Kullanmadaki Etkililiği”, 6. Uluslararası İleri Teknolojiler Sempozyumu Bildirileri, 16-18 May 2011, Elazığ.
- Polis Akademisi, (2013), http://www.pa.edu.tr/?appcode=gbf_root, (erişim tarihi: 19.05.2013).

- Problem Based Learning Manuel for Training and Evaluating Police Trainees, (2001), "Community Oriented Policing Services U.S. Department of Justice", www.policeforum.org/upload/TraineeManual_web_57668325812292005155944.pdf (erişim tarihi: 17.04.2012).
- Saban, Ahmet, (2000), *Öğrenme-Öğretme Süreci: Yeni Teori ve Yaklaşımlar*, Nobel Yayın Dağıtım: Ankara.
- Savery, R. John ve Duffy M. Thomas, (1995), "Problem Based Learning: An Instructional Model and its Constructivist Framework", *Educational Technology*, V. 35, pp.31-38.
- Savery, R. John, (2006), "Overview of Problem-based Learning: Definitions and Distinctions," *Interdisciplinary Journal of Problem-based Learning*: V. 1, I. 1, Article 3. <http://docs.lib.purdue.edu/ijpbl/vol1/iss1/3>, (erişim tarihi: 17.04.2012).
- Semerci, Ali, (1999), "Öğretim Amaçlı Bir Çoklu Ortam Yazılımı Geliştirilmesi, Uygulanması ve Değerlendirilmesi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Seng, T., Oon, (2003), "Student Experiences in Problem-based Learning: Three Blind Mice Episode or Educational Innovation?", *Innovations in Education and Teaching International*, V. 41, I. 2, pp.169-184.
- Sönmez, Nevzat, (2009), "Polis Eğitim Sürecinin Üç Temel Unsuru ve Polis Eğitiminde Yeni Bir Format", *Polis Eğitim Programlarının Toplumsal Temelleri ve Çağdaş Gelişmeler Sempozyumu Bildiriler*, 27-28 Nisan 2009, Adana, ss.166-171.
- Tekedere, Hakan, (2009), "Web Tabanlı Probleme Dayalı Öğrenmede Denetim Odağının Öğrencilerin Başarısına, Problem Çözme Becerisi Algısına ve Öğrenmeye Yönelik Tutumlarına Etkisi", Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Torp, Linda ve Sage, Sara, (2002), *Problems as Possibilities: PBL for K-16 Education*, Alexandria, VA: ASCD.
- Türk Polis Teşkilatının Hizmetöncesi, Hizmetiçi ve Yöneticilik Eğitimlerinin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Fizibilite Raporu. Eğitim Daire Başkanlığı, Avrupa Konseyi ve Hollanda-Cirquest Eğitim Firması Tarafından Hazırlanan Ortak Fizibilite Raporu (1999).

Werth, E. Paul, (2009), “Problem-based Learning in Police Academies: Adult Learning Principles Utilized by Police Trainers”, Unpublished Doctoral Dissertation, The Faculty of the School of Education, Liberty University.